

בג"ץ 7731/12 - י.ב. ורד הכרמל בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל

בג"ץ 7731/12 - י.ב. ורד הכרמל בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל עליון

בג"ץ 7731/12

1. י.ב. ורד הכרמל בע"מ

2. יוסף יוסף

3. בנימין יוסף

נ ג ד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[14.01.2013]

כבוד השופטת א' חיות

כבוד השופט ע' פוגלמן

כבוד השופט י' עמית

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרים:

עו"ד רלי גוטמן; עו"ד עופר כהן

בשם המשיבה:

עו"ד עמנואל לינדר

פסק-דין

השופט ע' פוגלמן:

עניינה של העתירה שלפנינו הוא בבקשת העותרים להורות למשיבה לשנות את החלטות ועדת הכופר, ולהטיל על

העותרים תשלום כופר כספי במקום ניהול ההליך הפלילי נגדם בבית משפט השלום בחיפה.

1. העותרים 2-3 הם בעליה ומנהליה של העותרת 1, המפעילה בית אבות בחיפה. בחודש אפריל 2008, נפתחה נגד

העותרים חקירת מס הכנסה בחשד לביצוע עבירות מס. בקשות העותרים לסיים את הפרשה בכופר כספי נדחו על-ידי

ועדת הכופר של המשיבה (החלטה ראשונה מיום 2.12.2008; החלטה שנייה מיום 19.7.2009; החלטה שלישית

מיום 12.5.2010; החלטה רביעית מיום 2.4.2012; החלטה חמישית מיום 14.8.2012). ביום 13.9.2012 הוגש נגד

העותרים כתב אישום בבית משפט השלום בחיפה, המייחס להם העלמת הכנסות בסך של כ-1.2 מיליון ש"ח בשנים

2007-2001.

2. מכאן העתירה שלפנינו. העותרים טוענים כי נפלו פגמים בהחלטת המשיבה שלא להגיע עימם להסדר כופר כספי, תחת הגשת כתב אישום לבית משפט השלום. ראשית נטען לקיומה של הבטחה שלטונית מצד הפרקליטות לבא-כוחם של העותרים, עו"ד סרור, שלפיה יש כוונה להמליץ על מסלול של כופר כספי. לדברי העותרים, על יסוד הבטחה זו הם שיתפו פעולה באופן מלא בחקירתם, והסירו את כלל המחדלים הכלכליים שיוחסו להם (על-ידי הגעה להסכמי שומה בגין תקופות העבר). עוד נטען לקיומה של הפליה אסורה ואיפה בררנית, שכן במצבים חמורים יותר הוחלט להטיל על הנישומים כופר כספי חלף נקיטה בהליך פלילי. בהמשך, טוענים העותרים כי החלטת ועדת הכופר לוקה בחוסר סבירות קיצוני, שכן לא ניתן המשקל הראוי לשיקולים הבאים בהחלטתה שלא לאשר כופר כספי בנסיבות העניין: העותרים קיבלו אחריות מלאה על מעשיהם והסירו את כלל המחדלים הכלכליים; לעותרים אין הרשעות קודמות ומעולם לא הוטל עליהם כופר; ההיקף הכספי של העבירה המיוחסת לכל אחד מהעותרים אינו גדול. עוד נטען כי לא ניתן משקל למצבם האישי של העותרים 2-3 וההשלכות שעלולות להיות לנקיטה בהליך פלילי על מצבם האישי והעסקי. בנוסף, טוענים העותרים כי ועדת הכופר לא הפעילה שיקול דעת עצמאי, כי אם הסתמכה באופן מוחלט על המלצות הגוף החוקר והפרקליטות.

3. המשיבה סבורה כי דין העתירה להידחות על הסף מחמת קיומו של סעד חלופי. לדבריה, על הטענות המועלות בעתירה להתברר במסגרת ההליך הפלילי. לגופם של דברים נטען כי לא הוכח דבר קיומה של הבטחה שלטונית בנדון. בתשובתם מיום 3.1.2013, טענו העותרים כי לא עומד להם סעד חלופי במסגרת ההליך הפלילי, שכן בתי המשפט אינם נוהגים לדון בתקיפת שיקול דעתן של רשויות התביעה עובר להגשת כתב האישום. בהודעתה מיום 13.1.2013, חזרה המשיבה על הדברים שהובאו בתגובתה המקדמית.

4. דין העתירה להידחות על הסף מחמת קיומו של סעד חלופי במסגרת ההליך הפלילי המתנהל נגד העותרים בבית משפט השלום בחיפה. כפי שנפסק בעבר, הערכאה הדיונית הפלילית מוסמכת לדון לא רק בטענות המכוונות במישרין כלפי האישום הפלילי אלא גם בהשגה על חוקיות התנהלותן של רשויות המינהל עובר להגשת כתב האישום (בג"ץ 9131/05 ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 6.2.2006); בג"ץ 9269/06 בניזרי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.2.2007); בג"ץ 5299/12 איוב נ' היועץ המשפטי לממשלה (לא פורסם, 12.11.2012)). כלל זה הוחל גם ביחס לטענות המכוונות להחלטת הרשויות לנקוט בהליך פלילי בגין עבירות מס, חלף הטלת כופר כספי (ראו בג"ץ 3307/07 משאלי נ' מס ערך מוסף - נתניה (לא פורסם, 25.4.2007)), ולא מצאנו לסטות ממנו בנסיבות העניין. לעותרים פתוחה הדרך לטעון את מלוא טענותיהם - בדבר קיומה של הבטחה שלטונית שלא להגיש כתב אישום, כמו גם טענותיהם בדבר אכיפה בררנית, הפליה פסולה, שיקולים זרים וחוסר סבירות - בפני בית משפט השלום בחיפה, במסגרת ההליך הפלילי המתנהל נגדם. העתירה נדחת אפוא על הסף. אין צו להוצאות. ניתן היום, ג' בשבט התשע"ג (14.1.2013).